

Conform prevederilor art.3 din Legea nr.217/2003 (*republicată*), *“violența domestică înseamnă orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală sau cibernetică care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima.”*

Violența domestică se manifestă sub **următoarele forme:**

Violența verbală – limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;

Violența psihologică – impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea destări de tensiune și de suferință psihică, în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, urmărirea fără drept, supravegherea locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care prin frecvență, conținut sau momentul în care sunt emise creează temere, precum și alte acțiuni cu efect similar;

Violența fizică – vătămarea corporală oria sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, trângulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar, supunerea la eforturi fizice epuizante sau la activități cu grad mare de risc pentru viață sau sănătate și integritate corporală, altele decât cele de la lit. e;

Violența sexuală – agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, violconjugal;

Violența economică – interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, refuzul de a susține familia, impunerea de munci grele și nocive îndetrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar;

Violența socială – impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ sau a locului de muncă, erzicerea/limitarea realizării profesionale, impunerea izolării, inclusiv în locuința comună, privarea de acces în spațiul

de locuit, depozitarea de acte de identitate, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

Violența spirituală – subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, interzicerea dreptului de a vorbi în limba maternă și de a învăța copiii să vorbească în limba maternă, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare.

Violența cibernetică – hărțuire online, mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen, urmărire online, amenințări online, publicarea nonconsensuală de informații și conținut grafic intim, accesul ilegal de interceptare a comunicațiilor și datelor private și orice altă formă de utilizare abuzivă a tehnologiei informației și a comunicațiilor prin intermediul calculatoarelor, telefoanelor mobile inteligente sau altor dispozitive similare care folosesc telecomunicațiile sau se pot conecta la internet și pot transmite și utiliza platformele sociale sau de e-mail, cu scopul de a face de rușine, umili, speria, amenința, reduce la tăcere victima.

CONSECINȚELE VIOLENȚEI ASUPRA COPILULUI

Violența poate avea consecințe imediate și/sau pe termen lung asupra sănătății, dezvoltării și bunăstării copilului.

Pe termen lung, consecințele se răsfrâng și asupra vieții de adult, fiind reflectate în dificultatea de a dezvolta sau de a menține relații intime cu sexul opus ori chiar relații sociale în general, de a-și găsi un loc de muncă stabil, de a avea atitudinile și abilitățile necesare unui părinte suficient de bun etc.

Nu numai actul în sine al violenței are consecințe, ci și contextul în care aceasta se produce. De obicei are loc o interacțiune între mai mulți factori de risc care conduc la apariția consecințelor și creșterea impactului.

Consecințele se reflectă asupra dezvoltării copilului atât pe plan afectiv, cât și asupra celorlalte aspecte ale dezvoltării și asupra adaptării școlare:

- pe plan afectiv: atașament atipic (dezorganizat, de tip D), carențe afective, afecte negative, agresivitate, stima de sine redusă etc.;
- pe planul celorlalte aspecte ale dezvoltării: retard al creșterii, întârzieri în dezvoltarea motorie, cognitivă și de limbaj, competențe sociale reduse etc.;
- pe planul adaptării școlare: performanțe școlare reduse, dificultăți de învățare etc.

DREPTURILE VICTIMELOR VIOLENȚEI DOMESTICE

- *dreptul la respectarea personalității, demnității și a vieții sale private*
- *dreptul la informarea cu privire la exercitarea drepturilor sale*
- *dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale*
- *dreptul la servicii de consiliere, reabilitare, reintegrare socială, precum și la asistență medicală gratuită*
- *dreptul la consiliere și asistență juridică gratuită, în condițiile legii.*

Victima violenței în familie care a decis să solicite ajutor structurilor de intervenție și suport existente poate avea o serie de **nevoi** și anume:

- **siguranță**- agresorul trebuie să nu mai aibă posibilitatea de a lua legătura cu victima
- **locuință și hrană** – victima are nevoie să locuiască separat de agresor, ceea ce poate să însemne să stea într-un adăpost
- **sănătate**- de cele mai multe ori sănătatea victimei este degradată ca urmare a abuzurilor, de aceea ea are nevoie de atenție și, după caz, de intervenție medicală specializată
- **informare**- pentru a lua deciziile cele mai bune pentru sine și copii, dacă este cazul, victima trebuie să dețină informații corecte, complete, și să le primească la timp
- **independență economică**- victima are nevoie să se angajeze și să câștige suficient pentru a trăi independent
- **formare, inclusiv studii**- uneori, victima are nevoie să se califice/ să se recalifice

Multe dintre victime au **copii** și au nevoie de ajutor pentru întreținerea și educarea acestora pe tot parcursul perioadei în care ele însele se îngrijesc pentru a deveni independente.

În plus, drepturile copilului, așa cum se regăsesc în Convenția privind Drepturile Copilului, sunt strâns legate unele de celelalte și au toate aceeași importanță:

INSTRUMENTE DE APĂRARE

Prin legislație este reglementat instrumentul de apărare al victimelor violenței, ca măsură de înlăturare a pericolului, și anume ORDINUL DE PROTECȚIE.

ORDINUL DE PROTECȚIE PROVIZORIU este emis de către polițiștii care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică. Acesta se dispune pe o durată de 5 zile.

Se pot dispune una sau mai multe măsuri de protecție, care devin obligatorii imediat după emiterea ordinului de protecție, fără somație sau fără trecerea unui termen, acesta fiind executoriu.

ORDINUL DE PROTECȚIE se dispune de către instanța de judecată, pe o durată determinată și provizorie. Solicitarea emiterii ordinului de protecție de către instanță nu este condiționată de emiterea anterioară a ordinului de protecție provizoriu de către poliție. Cererea poate fi introdusă de victimă, personal sau prin reprezentant. Cererea poate fi formulată în numele victimei și de către procuror, reprezentantul autorității cu atribuții în materia protecției victimelor violenței domestice sau reprezentantul furnizorilor de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, cu acordul victimei.

CUI TE ADRESEZI?

POLIȚIEI, SISTEMULUI DE SĂNĂTATE, SERVICIILOR SOCIALE DE SUPORT

Serviciile sociale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, sunt organizate astfel:

Serviciile sociale în regim rezidențial, cu găzduire pe perioadă determinată:

- Centre de primire în regim de urgență.
- Centre de recuperare
- Locuințe protejate

Serviciile sociale în regim de zi:

- Centre pentru prevenirea și combaterea violenței domestice
- Centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației
- Centre de asistență destinate agresorilor

Serviciile sociale cu program continuu

- Servicii de informare și consiliere pentru victimele violenței domestice de tip **LINIE TELEFONICĂ DE URGENȚĂ – HELP-LINE- 0800 500 333**, linie de telefon non stop gratuită pusă la dispoziție de către Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați.

Apelul la linia telefonică pentru ajutor specializat (**helpline**) poate fi făcut de către victimă, de către potențiala victimă a violenței domestice, a traficului de persoane, a discriminării pe criteriul de sex sau a discriminării multiple, un părinte sau un alt membru al familiei, o persoană din cadrul rudelor/ afinilor, un vecin sau un cunoscut al familiei, fie de un martor sau de o altă persoană care știe de existența unui caz din această categorie.

În cadrul liniei telefonice gratuite pentru ajutor specializat (**helpline**) destinată victimelor violenței domestice, se asigură asistență și consiliere pentru depășirea tuturor situațiilor de urgență din domeniu. Aceștia identifică soluții adecvate cazurilor expuse sau semnalate, oferind informații cu privire la demersurile pe care le poate iniția victima pentru a ieși din situația de criză, în funcție de tipologia faptelor de violență domestică semnalate, precum și servicii adecvate nevoilor lor.

Consilierii liniei telefonice de urgență au pregătirea necesară pentru a furniza victimei și potențialilor martori, informații succinte despre demersurile pe care le pot întreprinde cu privire la prevenirea și combaterea violenței domestice, consiliere primară de natură juridică și psihologică, respectiv îndrumarea victimei către instituțiile abilitate din proximitate, unde va beneficia de suport și orientare către serviciile disponibile din teritoriu.